

YAPISAL KRİZLER SARMALINDA DIŞ POLİTİKA (2013-2017)

343

Dış Politika İlkeleri:

Güvenlik Ve 'Milli' Çıkar

345

Dış Politika Yapımı: Recep Tayyip Erdoğan

348

Dış Politika Uygulamaları

351

Bir Güvenlik Sorunu Olarak Suriye ve Irak

351

ABD ile Krizler Sarmalı

353

Rusya ile Krizlerin Gölgesinde Stratejik Ortaklık

356

Durgunluktan Krize Avrupa Birliği

360

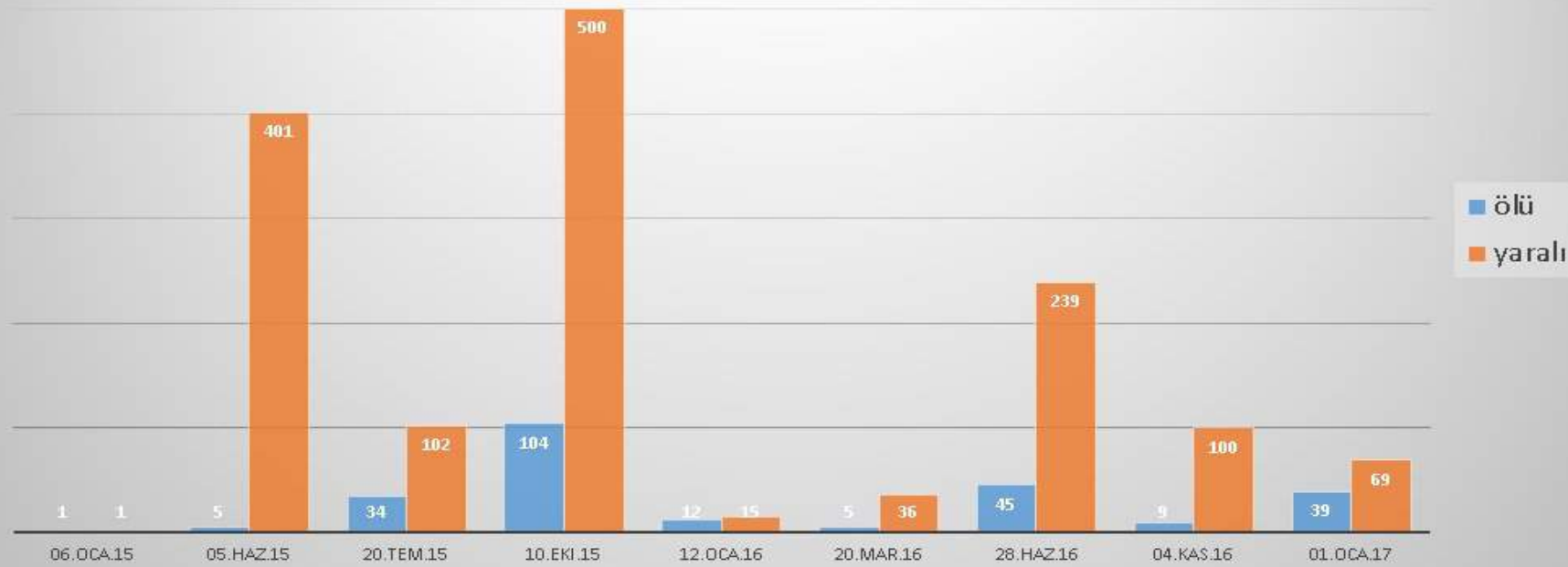
illegal yöntemleri kullanarak hızla doldurmaya çalışan **Gülen Cemaati mensupları**, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile yakın mesaisi bulunan **MIT müsteşarını 2012 Şubatında bir yargı hamlesi ile tasfiye etmeye çalıştı**. Daha sonra 2013 Yazında ağırlıklı olarak Kemalist sınıfın başı çektiği ve yaklaşık üç ay devam eden kitlesel **Gezi Parkı protestoları** yaşandı. Aynı yılın sonunda **Gülen Cemaati** yargıdaki kadrolarıyla Erdoğan ve yakın çevresini hedef alan **büyük bir "yolsuzluk" kampanyası başlattı**.

2014 yılından itibaren **AK Parti'nin Gülen Cemaatine karşı başlattığı açık savaş** bir taraftan bu cemaatin devleti illegal yollardan ele geçirmeye çalışan bir terör örgütü olduğunu açık ederken, diğer taraftan AK Parti'nin Gezi protestoları ve "yolsuzluk" davaları ile sarsılan imajı yürüttüğü bu varoluşsal savaşıyla daha fazla tahrip oldu.

İçerideki tahribat, dış politik pratikler ile daha da akut hale geldi. 2014'de terör örgütü Irak Şam İslam Devleti'nin (İŞİD) Musul'u ele geçirmesi Suriye'deki rejim değişimini Batılı ülkelerin önceliği olmaktan çıkardı. İŞİD'in PKK'nın Suriye kolu Demokratik Birlik Partisinin (PYD) kontrolündeki Kobane'ye (Ayn El Arab) yönelmesi Türkiye ve Batı ilişkilerinde bir kırılmaya neden oldu. Türkiye'nin terör örgütü olarak gördüğü PYD, Batılı ülkelerin İŞİD'le savaşında temel müttefik haline geldi.

Bu ortamda Türkiye'deki Kürt siyasi hareketiyle birlikte Avrupa ve ABD hâkim medyasının AK Parti hükümetini Suriye Kürtlerine karşı İŞİD'i destekleyen bir aktör olarak sunması hem içeride hem de dışarıda Ankara'yı savunmacı bir pozisyon almaya zorladı. Zaten Temmuz 2013'te Mısır'da yaşanan askeri darbeyle Arap Baharı dalgasının tersine dönmesi, bu dalga üzerinden bölgesel nüfuz elde etmeye soyunan Türkiye'yi Batı'nın güç hesaplarında marjinal bir konuma itmişti.

Türkiye'deki İŞİD / DAEŞ Terör Eylemleri

Aralık 2015: Uçak krizinin ardından Rusya da "TR'nin İŞİD'i desteklediği" yönündeki söyleme katılınca TR'nin güvenlik bunalımı zirve yaptı

Aralık 2015: Rusya'nın "TR'nin İŞİD desteği iddiasını" kanıtlama çabaları yalan çıkınca, bu iddia ciddi bir meşruluk kaybına uğradı.

SURIYE'DE 10 NOKTADA PKK/PYD'YE ABD DESTEĞİ

Checkpoint

Pentagon voices 'concerns' after Turkish news agency posts map of U.S. bases in Syria

By Thomas Gibbons-Neff
July 19

Soldiers of the People's Protection Units Kurdish militia stand guard next to U.S. eight-wheeled armored fighting vehicles near al-Ghanamya village, al-Darbasiyah town at the Syrian-Turkish border, Syria, on April 29. (Youssef Rabie Youssef/European Pressphoto Agency)

A Turkish news agency provided a map and details of U.S.-run military outposts in northern Syria, prompting the Pentagon to say Wednesday it had relayed "concerns" about the article to Ankara.

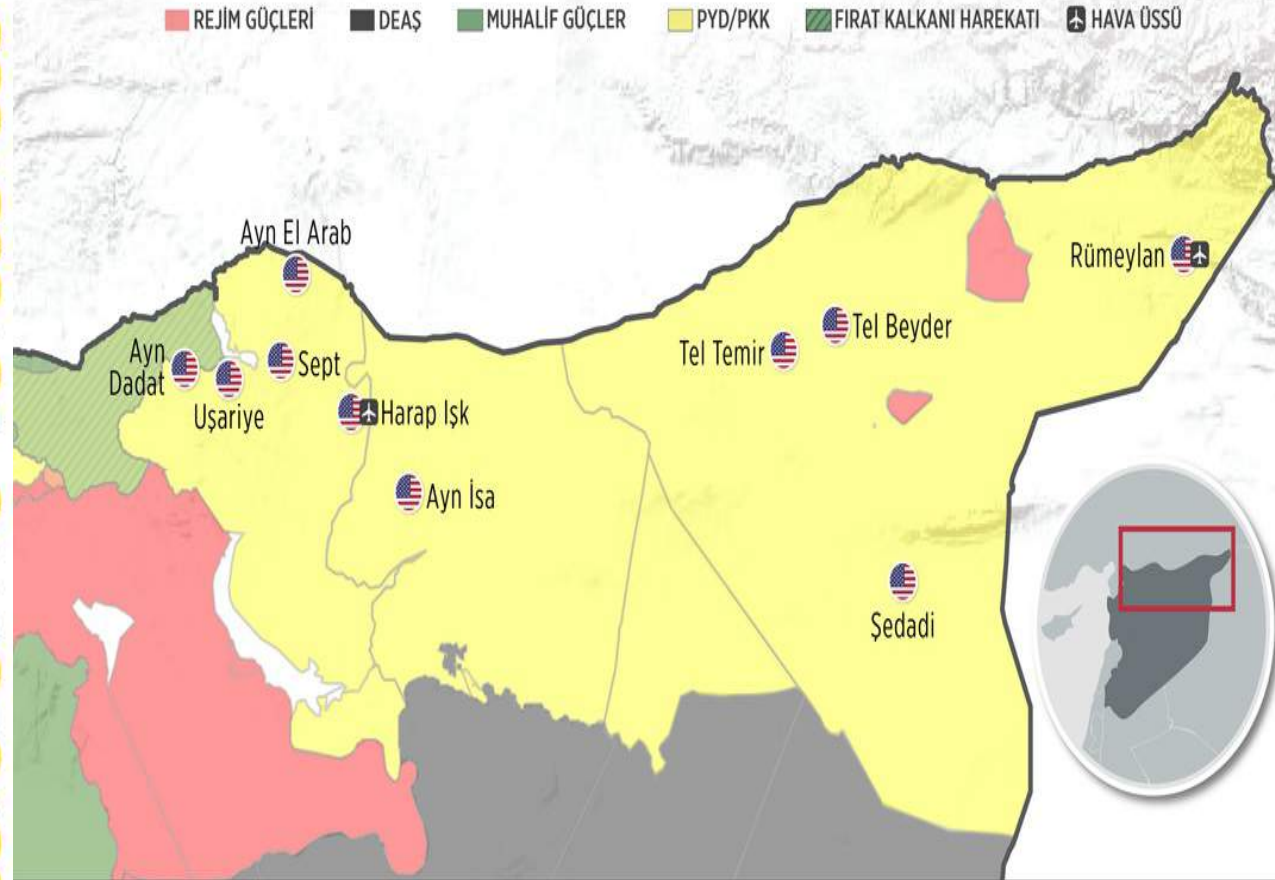
"The release of sensitive military information exposes coalition forces to unnecessary risk and has the potential to disrupt ongoing operations to defeat ISIS,

ABD, Suriye'de terör örgütü PKK/PYD bölgesinde, iki hava üssü dışında, 8 adet askeri noktaya sahip

Haseke, Rakka ve Münbiç'teki "operasyonel noktalar"da, ABD özel kuvvetleri konuşlu

8 noktadan en yenisi, Türkiye sınırındaki Haseke'de, Rakka operasyonu için kurulan Tel Beyder

Münbiç'te iki askeri noktadaki kuvvetler, PKK/PYD'yi Fırat Kalkanı bölgesindeki ÖSO'ya karşı koruyor

17.07.2017

www.twitter.com/anadolujansi

ABD başta olmak üzere Avrupa ülkeleri Mısır'da darbeye özdeşleşen yeni dalgaya adapte olurken, Türkiye için "değerli yalnızlık" dönemi başladı. O tarihte başbakanlık dış politika danışmanı olan İbrahim Kalın, demokratik kazanımları tasfiye eden yeni askeri darbe dalgasına karşı Türkiye'nin Arap halklarını desteklemekte yalnız bırakıldığını düşünüyordu. Bu yalnızlık IŞİD'in Kobane kuşatması sonrasında yerini özellikle Batı'nın AK Parti hükümetini dışladığı ve marjinalleştirdiği bir sürece bıraktı. Böylesi bir iklimde 2013'te PKK ile başlatılan çözüm süreci yerini Temmuz 2015'te yeniden başlayan çatışmalara bıraktı.

2015 yılı PKK ile çatışmaların tekrar başladığı, IŞİD'in Türkiye'de çok sayıda bombalı eylem düzenlediği, AK Parti'nin tarihinde ilk kez kendisine tek başına hükümet kurma imkanı vermeyen vekil sayısına gerilemesi ve hükümetin Gülen Terör Örgütü (FETÖ) ile savaşında içeride ve dışarıdaki eleştiri oklarını üzerine çektiği büyük bir iç güvenlik krizine tanık oldu. Bütün bu krizlerle birlikte ülkedeki sayıları yaklaşık 3.5 milyon olan Suriyeli mülteciler sorununu yönetmeye çalışan Türkiye, Kasım 2015'te Suriye sınırında Rus uçağını düşürünce tarihinin en sıkıntılı dış politika safhalarından birine girdi.

Bütün bu kriz sarmalı yeni bir dış politik dile imkan sağladı. İç siyasette karşı karşıya kaldığı meydan okumaları "mili irade" söylemiyle karşılayan AK Parti, dış politika özellikle Batı'dan gelen dışlama pratiklerine karşı da bu kavrama yaslandı. Bu yeni hal, yani "milli" çıkarın söylem ve pratiklerin merkezine yerleşmesi, Arap Baharı dalgasına kendini bırakan riskli dış politikayı tasfiye ederek, kapasiteyi önceleyen yeni bir dış politikayı imkanı kıldı. Medeniyet vurgusu ve Osmanlı mirası gibi söylemler yerini güvenlik/askeri güç kapasitesinin artırılmasını önceleyen ve bu sınır/kapasite doğrultusunda dış politika pratiklerinin belirlendi-

gi yeni bir dinamiğe bıraktı. Bu radikal dönüşüm sembolik karşılığını uzun yıllar AK Parti hükümetlerinin dış politikasını belirleyen Ahmet Davutoğlu'nun hem düşünsel hem de pratik olarak partinin marjında kalması ile buldu.

Bu milli çıkar odaklı dönüşüm "normatif" dinamikleri bütünüyle tasfiye etmedi. Aksine "ahlaki realizm" kavramında karşılığını bulan eklektik bir dış politik ilkeye dönüştü (Keyman, 2017: Dal Parlar, 2016: 1438).

Türkiye bir taraftan IŞİD, PYD ve PKK'dan kaynaklanan güvenlik sorunlarını askeri güç ile çözmeye çalışırken, diğer taraftan da ülkedeki Suriyeli mültecilere yönelik ahlaki bir sorumluluk üstlenmeye devam etti. Yine söz konusu güvenlik sorunlarını ele alırken, ABD ve Rusya'nın Suriye'deki üstün pozisyonunu göz ardı etmeyen bir strateji izledi.

Örneğin 2016'daki Fırat Kalkanı Operasyonu sırasında Ankara, hem Rusya'nın hem de ABD'nin manevra alanını sınırlandıran politikaları karşısında geri adım atmaya tercih etti. Güvenlik risklerini azaltmaya odaklanan yeni dış politika, eski stratejik ittifaklarını yeniden canlandırmanın yanı sıra, yeni ittifaklarını da bu strateji doğrultusunda belirlemeye başladı. Bu doğrultuda İsrail ile ilişkiler normalleşirken, Rusya ile yaşanan en derin krizlerden biri (uçak düşürme krizi) özür dilenerek çözüldü.

17 Temmuz 2016 Pazar www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 1,25 TL

161 ŞEHİT 20 ÖLÜ 1.440 YARALI 2.839 GÖZALTI

CUNTANIN SONU

Darbenin önlenmesi demokrasi şölenidir

Başbakan Binali Yıldırım "Darbe girişimine ilişkin 2 bin 839 asker gözaltına alındı" dedi.

PARALEL CETE MENŞUPLARI

KOMUTANA PLASTİK KELEPCE

1. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

2. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

3. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

4. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

5. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

6. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

7. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

8. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

9. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

10. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

11. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

12. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

13. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

14. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

15. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

16. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

17. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

18. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

19. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

20. Dönem: "Yeni darbe girişimi" ile 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Maaşları 701 bin lirasına çıkarıldı. 1.440 yaralı, 20 ölü, 161 şehit çıktı. 2 bin 839 asker gözaltına alındı. Darbe girişimi 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi. 20 ciyinde sona erdi.

2025'TE MİLLİ VE YERLİ FİLO

Milli TF-X'ler
F-16'ların
yerini alacak.

HABER

Savaşan Şahin F-16'ların devri 2025'te kapanıyor. 240 jet envanterden çıkacak, yerini milli muharip uçak TF-X'ler alacak

29 Ekim 2016

Milli projeler zirvesi

Savunma Sanayii İcra Komitesi, Başbakan Binali Yıldırım başkanlığında toplandı.

Altay tankı, FX uçağı, füze savunma sistemleri dahil milli projeler masaya yatırıldı. 6'da

'GÜÇLÜ ÜLKE...'

Türkiye'nin hava savunmasında, "Güçlü ülke, güçlü Hava Kuvvetleri, milli üretim" parolasıyla milli uçak projesi hızlandırıldı. Hedef: Bir ülkeye ya da tek kaynağa bağımlı olmamak. Öncelikle 2020'ye kadar F-4 uçaklarının yerine peyderpey F-35 uçakları konulacak.

TAI BAŞROLDE

ABD'de üretilen F-35'ler uzun vadede 98 adet olacak. F-16 filosu 2025'ten itibaren tasfiye edilecek. TAI'nin İngiliz savunma devi BAE Systems işbirliğiyle Milli Muharip Uçak Geliştirme Projesi başlatılacak. 150 uçak TSK'ya katılacak. Bülent AYDEMİR/6'da

Yeni silah SAPAN

Bilim ve Sanayi Bakanı Özlü, elektromanyetik enerjiyle barut-suz memi atan yerli SAPAN'ın prototip fotoğrafını paylaştı. 6'da

DÜNYADAKİ MÜLTECİLERİN YARISINDAN ÇOĞU 10 ÜLKEDE

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin (BMMYK) yayınladığı 2015 yılı verilerine göre, dünya genelinde 65,3 milyon kişi yerlerinden edilmiş durumda

65,3
MİLYON
yerlerinden edilmiş

40,8 MİLYON'U
ülke içinde yerinden edilenler

21,3 MİLYON'U
mülteci konumunda

3,2 MİLYON'U
gelişmiş ülkelere sığınma
başvurusunda bulundu

Dünya genelinde en fazla mülteci üreten ülke Suriye

Suriye **4,9 milyon**
Afganistan **2,7 milyon**
Somali **1,1 milyon**

Dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülkeler

Türkiye **3,1 milyon** (Aralık 2016)
Pakistan **1,6 milyon**
Lübnan **1,1 milyon**
İran **979 bin 400**
Etiyopya **736 bin 100**
Ürdün **664 bin 100**
Kenya **552 bin**
Uganda **428 bin 400**
Çad **420 bin**
Sudan **356 bin 200**

En fazla mülteci barındıran ilk 5 AB ülkesi (2015)

ALMANYA 316 bin 115 **FRANSA** 273 bin 126 **İSVEÇ** 69 bin 520 **AVUSTURYA** 153 bin 119 **İTALYA** 118 bin 47

TÜRKİYE EN ÇOK İNSANİ YARDIM YAPAN İKİNCİ ÜLKE

Küresel İnsani Yardım 2017 Raporu'na göre, geçen yıl en çok insani yardım yapan ikinci ülke Türkiye oldu

EN FAZLA İNSANİ YARDIM YAPAN ÜLKELER
(Milyar dolar, 2016)

1 ABD	6,3
2 TÜRKİYE	6
3 İNGİLTERE	2,7
4 ALMANYA	2,6
5 AB	2,3
6 İSVEÇ	0,8
7 JAPONYA	0,7

MİLLİ GELİRİN
0.75'i
İNSANİ YARDIM

Türkiye ayrıca milli gelirinin 0,75'ini insani yardım için ayırarak, bir kez daha dünyanın "En cömert ülkesi" oldu

MİLYAR \$ **3.2** **6**
↑ 2014 ↑ 2016

Türkiye'nin 2014'te yaptığı insani yardım miktarı 3,2 milyar dolar iken geçen yıl iki katına çıkarak, **6 milyar dolara** ulaştı

YARDIMIN
1/5'i
TÜRKİYE'DEN

Geçen yıl dünyada yapılan yardımın 5'te 1'inden fazlasını Türkiye gerçekleştirdi

EN FAZLA İNSANİ YARDIM YAPILAN ÜLKELER
(Milyar dolar, 2015)

1 SURİYE	2,14
2 YEMEN	1,5
3 ÜRDÜN	0,96
4 G.SUDAN	0,93
5 IRAK	0,89

DÜNYADA YAPILAN
TOPLAM İNSANİ
YARDIM TUTARI
(Milyar dolar)

YÜREKLER 1 TEMMUZ 2016 İNCİNDİ

İNCİNDİ

Siyonist İsrail ile yapılan anlaşmaya karşı çıkan Mavi Marmara gazileri, şehit yakınları, Filistin davasına göndül verenlerin kalpleri; Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın önceki gün Beştepe'deki iftarda yaptığı, **"Siz kalkıpta Türkiye'den böyle bir insani yardımı götürmek için günün başbakanına mı sordunuz?"** çıkışıyla bir kez daha incindi. Kamuoyunda İsrail ile yapılan anlaşmayı karşı yükselen tepkileri savuşturmak için yapılan bu açıklamanın ardından sosyal paylaşım sitesi Twitter'da da, **"İHH Terör Örgütü İlan Edilsin"** hastagi bile açıldı.

İHLAFA TALAŞ İNCİNDİ

KAMUNUN NET BORCU 163 MİLYAR LİRA **04** KARTLI ÖDEMEDE AYLIK REKOR KIRILDI **04** CAMİ DÜŞMANLIĞI SÜRÜYOR **07**

'Türk tipi başkanlık olmaz, İç Güvenlik Paketi bir kez daha gözden geçirilip düzeltilmeli'

Cül hayrak actı

21 ŞUBAT 2015

Guil Dayrak açtı

siyasi değişime giden süreci başlattı. 2002'den itibaren AK Parti hükümetlerinin dış politik dil ve pratiklerini önemli ölçüde şekillendiren Davutoğlu 5 Mayıs 2016'da başbakanlık görevinden istifa etti.

24 Mayıs 2016'da kurulan yeni hükümette Başbakanlık görevini üstlenen Binali Yıldırım, Erdoğan ile daha uyumlu çalışmanın yanı sıra kritik dış politik konularda bütün inisiyatifini Erdoğan'a bıraktı. Bu yönüyle karar verme mekanizması Turgut Özal'ın cumhurbaşkanlığı dönemiyle (1989-1993) önemli ölçüde benzerlik göstermektedir. Fakat gerek AK Parti'nin meclisteki hakim konumu gerekse AK Parti içinde Erdoğan'ın karar verme sürecindeki etkin rolüne bir eleştiri gelmemesi ve üstelik Erdoğan'ın seçilmiş cumhurbaşkanı olmaktan gelen ayrıcalığı onu Özal'a kıyasla çok daha güçlü hale getirdi. Bütün bu farkların yanı sıra ordu başta olmak üzere bürokratik yapıları karar verme sürecinin etkin aktörü olmaktan çıkaran demokratikleşme süreci Özal'dan farklı olarak Erdoğan'ın devlet aygıtlarını da kontrol etmesine imkan sağlamıştı.

Ağustos 2014'te dışişleri bakanlığı görevini üstlenen Mevlüt Çavuşoğlu ise selefi Davutoğlu'ndan farklı olarak dış politikanın belirlenmesinde öne çıkan bir görüntü sergilemedi. Aksine icracı bir bakanlık yapan Çavuşoğlu, daha çok belirlenmiş dış politikaların uygulanmasında öne çıktı.

Muhafazakâr bloktaki bu merkezileşmeye karşın CHP, özellikle Erdoğan'ı hedef alarak Suriye politikasına sert eleştiriler yöneltti. Halkların Demokrasi Partisi ise dış politikanın en önemli gündem maddesi olan PYD lehine güçlü bir kamuoyu oluşturdu. Örneğin, IŞİD'in Kobane saldırısı boyunca bir taraftan Kürt tabanını sokak gösterilerine çağırarak, diğer taraftan da Batı ülkeleriyle birlikte hareket ederek hükümetin üzerinde güçlü bir baskı oluşturdu.

BIRAKIRKEN ETTİĞİ SÖZLERİN ARASINDA SİTEM GİZLİYDİ: "SİZİN HUKUKUNUZU KORUMAK İÇİN ATILMASI GEREKEN ADIM NEYSE ONU ATTIK. 4 YIL SÜRMEŞİNİ BEKLİYORDUM AMA BUNUN BÖYLE OLMAMASI BENİM TERCİHİM DEĞİL. ORTAYA ÇIKAN ZARURETİN NETİCESİDİR."

BENİM TERCİHİM DEĞİL

"YOL ALKADAŞLARI, YOLDA BIRAKTI" DAVUTOĞLU BIRAKTI...

"SADIKTIM..."

Siyasette Davutoğlu dönemi kapanıyor. Görevi bırakma kararı alan Davutoğlu, "Sadıktım. Başarıyıldım. Dirayettiydim" diyerek 20 aylık görev süresini özelledi. Yol arkadaşlarına kınan olduğunu ifade etti. Bir nevi "Çağrılar geldim, git dediler gidiyorum" dedi. 22 Mayıs'ta Türkiye hem iktidar partisinin Genel Başkanı, hem de Başbakanı değiştirmiş olacak.

BASVARI
GÜÇ, ASLA ORTAK İSTEMEZ!

ER REFİK KABLET TARİK (YOLDAN ÖNCE YOL ARKADAŞI)

"ER REFİK Kablet Tarik-Yol arkadaş, yoldan önce gelir" sözü ile kendisini MİYK'da, Başbakanlık Divanında ve Bakanlar Kurulu'nda yalnız bırakan arkadaşlarına sitem eden AKP Genel Başkanı ve Başbakan Ahmet Davutoğlu, "Yoldan önce yol arkadaşları sözü vardır. Ben yola çıktığım arkadaşlarımla benimle olmalarını isterim. Olmadıklarında da bana söylemelerini isterim" dedi.

MKYK'YI DEĞİŞTİRMEKTESE GENEL BAŞKANI DEĞİŞTİRMEK DAHA KOLAY OLDU

DAVUTOĞLU, konuşmasını devamında, "Son MKYK'da yaşananlar çok önem arz etmiyor. İlk imzayı ben attım. Ancak takip edilen yöntemi refik olarak düşünmedim. Bu anlarda yaptığım istisnalar neticesinde AKP'nin birliği için refik değişmesinden genel başkanın değişmesinin daha doğru olacağını düşündüm. Bu partiler altında aday olmayı düşünmüyorum" diyerek ayrılacağını kaydetti. 710

İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu

Türkiye 12'nci Cumhurbaşkanı'nı ilk kez oyuyla belirledi

HABER TÜRK

ERDOĞAN'IN TARİHİ ZAFERİ

Seçilmiş Cumhurbaşkanı Erdoğan: MİLLET İRADESİNİ ORTAYA KOYDU

Erdoğan	İhsanoğlu	Demirtaş
% 51.9	% 38.4	% 9.7
20 milyon 282 bin 900	15 milyon 35 bin 956	3 milyon 802 bin 42

5. BALKON KONUŞMASI
'Eski tartışmaları'

İç savaşın ikinci yılında Suriye büyük bir kaosun içine yuvarlanmıştı. Bir taraftan İran'ın desteğindeki Lübnan Hizbullah'ı ve Iraklı Şii gruplar rejimin yanında çatışmalara dahil oldular. Diğer taraftan da Türkiye, Katar ve Suudi Arabistan'ın desteğindeki Sünni muhalif gruplar hem rejime hem de birbirlerine karşı çatışmaya başladı. Bu denkleme bir de 2014 itibariyle ABD ve Batılı devletlerin desteğini alan kuzeydeki Kürtler ve Musul'u ele geçirerek büyük bir popülarite kazanan IŞİD eklenince Suriye'deki iç savaş ittifakların ve hesapların çok sık değiştiği iyice karmaşık bir hal aldı.

Türkiye için artık Suriye'deki öncelikli hedef rejim değişimi değil, karmaşık güvenlik sorunundan en az hasarla çıkabilmektir.

2014 yılında Türkiye'nin Suriye bağlamında üç önemli önceliği vardı. Birincisi, Suriye'nin kuzey kısımları boyunca Irak'tan Akdeniz'e kadar uzanan PKK'ya yakın PYD kontrolündeki Kürt devletinin kurulmasını engellemek. PYD kontrolündeki olası bir Kürt devleti, Türk karar vericiler açısından hem bir güvenlik sorunu hem de enerji transferi noktasında avantajı kaybetmek anlamına geliyordu.

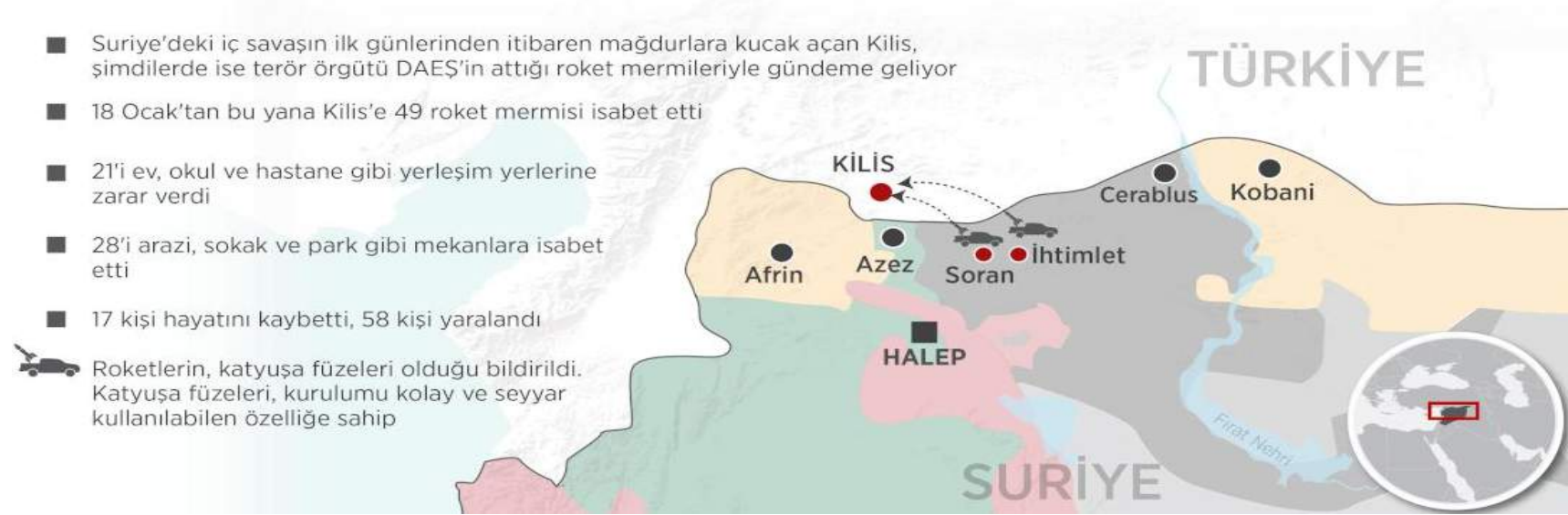
İkincisi, Suriye ile sınırın IŞİD tarafından kontrol edilen bölgeleri ciddi bir güvenlik riski taşıyordu. Buradan Türkiye'ye bombalar atıldığı gibi, uzun ve güvensiz sınır IŞİD militanlarının Türkiye'ye sızarak çeşitli bombalı eylemler yapmasına da imkan sağlıyordu. 2015 ve 2016 yıllarında IŞİD'in Türkiye'de yaptığı bombalı eylemlerde 250'nin üzerinde Türk vatandaşı hayatını kaybetti ve 1500'ün üzerinde kişi de yaralandı.

Üçüncüsü, 2016 sonu itibariyle Türkiye'de sayısı 4 milyon bulan mültecilerin 3.2 milyonunu Suriye iç savaşından

KİLİS'E ATILAN ROKET MERMİLERİ

Rejim güçleri DAES etkisinde DAES kontrolünde ÖSO ve Muhalif güçler PYD

- Suriye'deki iç savaşın ilk günlerinden itibaren mağdurlara kucak açan Kilis, şimdilerde ise terör örgütü DAES'in attığı roket mermileriyle gündeme geliyor
- 18 Ocak'tan bu yana Kilis'e 49 roket mermisi isabet etti
- 21'i ev, okul ve hastane gibi yerleşim yerlerine zarar verdi
- 28'i arazi, sokak ve park gibi mekanlara isabet etti
- 17 kişi hayatını kaybetti, 58 kişi yaralandı
- Roketlerin, katyuşa füzeleri olduğu bildirildi. Katyuşa füzeleri, kurulumu kolay ve seyyar kullanılabilen özelliğe sahip

PYD, TÜRKİYE'DEKİ TERÖRÜ DE BESLİYOR

02.03.2016

PYD, PKK'ya sınırdan sızdırmaya çalıştığı mühimmatlarla Türkiye'deki terörü de besliyor. PYD, ana gövdesi PKK'ya silahları **Kamışlı-Nusaybin**, **Kobani-Suruç** ve **Afrin-Amanoslar** hattında aktarıyor. Sızdırılanlar arasında tanksavar silahı, roketler ve ağır makineli tüfekler ile uçaksavar mermisi gibi mühimmatlar da var

kaçarak gelenler oluşturunuyordu. Ankara bir taraftan bu sayının daha da artmasını önlemeye çalışırken, diğer taraftan da Suriye'nin kuzeyinde bir güvenli bölge kurularak mültecilerin geri dönüşünü sağlama politikası izledi.

Bu üç sorun karşısında 24 Ağustos 2016 tarihine kadar savunmacı pozisyonda kalan Türkiye, bu tarihte başlattığı "Fırat Kalkanı Operasyonu" ile kısmi bir çözüm sağladı.

29 Mart 2017'ye kadar devam eden operasyon süresince Türkiye sınırındaki 2000 kilometrekarelik alan Türkiye desteğindeki Suriyeli muhaliflerden oluşan Özgür Suriye Ordusu'nun kontrolü altına girerken, 67 Türk askeri ve 600 Özgür Suriye Ordusu mensubu hayatını kaybetti. Bu operasyonla birlikte IŞİD'in Türkiye ile doğrudan sınır bağlantısı kesildi ve IŞİD akut bir güvenlik sorunu olmaktan çıktı. İkincisi, PYD kontrolündeki Kürt bölgesinin Irak'tan Akdeniz'e uzanan hat oluşturmalarının önüne geçildi.

PYD konusunda Türkiye'yle paralel düşünen bir başka aktör daha vardı. Ankara ile ilişkilere uzun bir süredir yatırım yapan ve Türkiye'yi Bağdat'tan kazandığı otonomiye daha işlevsel hale getirmede devreye sokan Erbil'deki Barzani yönetimi PYD'yi hem kendi nüfuzuna hem de Türkiye ile kurduğu yakın ilişkiye yönelik bir tehdit olarak gördü (Lawson, 2014: 1357).

PYD'ye karşı işbirliği kendini en somut olarak IŞİD'in 2014'teki Kobane kuşatması sırasında gösterdi. Türkiye kendisine yönelik buradaki Kürt guruplara yardım noktasındaki uluslararası baskıyı Barzani'ye bağlı peşmergelere Türkiye üzerinden bir koridor açarak çözmeyi tercih etti. Fakat bu politika Kobane'nin IŞİD'ten kurtarılmasına katkı sağlasa da, PYD'nin bölgedeki nüfuzunu kırma ve burada Barzani'nin etkisini artırma noktasında etkisiz kaldı.

Ankara ve Erbil arasındaki bir başka işbirliği konusu Musul'daki IŞİD varlığına yönelikti. Haziran 2014'te IŞİD

24 Ağustos 2016 - 29 Mart 2017: Türkiye Suriye'den kaynaklanan güvenlik sorunlarını çözmek amacıyla Fırat Kalkanı Harekâtı düzenledi.

26 Şubat 2017: Türkiye'nin terör sorunu nedeniyle Suriye sınırına inşa ettiği 511 km uzunluğundaki duvar tamamlandı.

Kobani'ye yardım anlaşması: Silah ABD'den, geçişler Türkiye'den

PEŞMERGE KORİDORU

Türk topraklarından sadece Peşmergeler geçebilecek. TSK'nın kontrolünde yürütülecek geçişler gümrük kapılarından olacak

PKK'YA GEÇİŞ YOK

Amerika ve Türkiye'nin Kobani'ye yapmaya başladığı yardımlar eşgüdüm içinde ve eşzamanlı yürütülecek. Kuzey Irak'ta bulunan Türk Özel Kuvvet unsurları, Türkiye'ye geçecek Peşmerge gruplarının belirlenmesinde rol alacak. PKK'lıların geçişlerine izin verilmeyecek. ABD'nin hava köprüsü ile yaptığı yardımlar ve Türkiye'nin TIR'larla yaptığı ilaç ve gıda desteği sürecek.

YABANCI KUVVET

Meclis'ten geçen son tezkere ile Peşmergeler 'yabancı kuvvet' sayılacak. Genelkurmay kaynakları, konu ile ilgili sorumuza, "Muhafaz Genelkurmay değildir. Açıklamayı yapan bakanlıktan bilgi alınması doğru olur" yanıtını verdi. PYD'den yapılan açıklamada ise, "Peşmergeden çok bize silah gerekiyor. Peşmerge kendi bölgesinde IŞİD'le savaşsın" denildi.

İki C-130 uçağı pazar akşamı Kobani'ye silah ve tıbbi malzeme attı.

24 TON SİLAH

■ Amerika, Kobani'de IŞİD'e karşı mücadele veren Kürtlere iki C-130 uçağıyla havadan silah, cephane ve tıbbi malzeme yardımı yaptı. Dışişleri Bakanı Kerry operasyonun geçici olmasını planladıklarını açıkladı. Türk Dışişleri kaynakları, silah yardımı sırasında Türkiye hava sahasının kullanılmadığını açıkladı.

■ ABD'nin ilk kez silah yardımı yapması silahların Türkiye'nin terörist saydığı PYD'nin de eline geçeceği tartışmaları yarattı. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu bölgede mücadele eden 7 grubun olduğunu, bölgenin tüm tehditlerden arındırılmasını istediklerini, ABD yardımını bu çerçevede değerlendirdiklerini açıkladı.

KERRY'DEN YPG'YE ÖVGÜ

ABD Dışişleri Bakanı Kerry Endonezya'da yaptığı açıklamada "Türk müttefiklerimize büyük saygıyla sunu söylememe izin verin" diyerek, "Dostumuz Türklerin karşı çıktığı (örgütün) dahi bir grup olsa da bu insanları IŞİD'e karşı kahramanca savaşıyor" dedi.

BAŞBAKAN ERDOĞAN'IN DIŞ POLİTİKA BAŞDANISMANI DR. İBRAHİM KALIN

DEĞERLİYİZ YALNIZ DEĞİLİZ

Kalın "Dünya katliamlara, darbelerle sessiz kalırken tek başına doğrunun yanında yer almak dünyadan kopmak değil onurlu duruş sergilemektir. Bu bizatihi değerli olmaktır" dedi.

TEK BAŞIMIZA BİLE KALSAK...
 TÜRKİYE'NİN bölgesel ve küresel siyasette yalnız olmadığımız ancak dünya darbeleri, katliamlara sessiz kalırken tek başına karşı çıkmaktan çözümlere yönlendiren İbrahim Kalın, "Yalnızlık bu değerli bir yaklaşımdır. Aslında bu yalnızlık, dünyadan kopmak değil onurlu duruş sergilemektir" dedi.

DAVOS'TA FERYAT EDENLER AYNI BUCUN "Türkiye yalnız kahr" ediyorsanız 1 Mart terkeninde de Davos'ta da feryat ettiklerimize değin Dr. Kalın, "Künya ve Türkiye konusunda yalnızlık söz konusu değil. Davos'ta da en demokratik tavırla Erdoğan'ın görüşleri, dünya gündemini belirliyor" dedi. Kalın, "Davos'ta da en demokratik tavırla Erdoğan'ın görüşleri, dünya gündemini belirliyor" dedi.

Fatma'yı kimsesiz bırakan TIR faciası

GÖNÜLLÜLER KOALİSYONU

Askeri müdahale tehdidinden çekinen Esad, kimyasal silah kullanıldığını öne sürülen Guta'yı 4 gün geçtikten sonra BM denetimine açtı. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu "Gönüllü ülkeler Esad'ı durduracak" dedi.

ELİMİZ BAĞLI OTURMAYIZ
 ■ Sam yakınlarındaki Guta'da çoğu çocuk yüzlerce kişinin öldüğü saldırı sonrası dünya Suriye'ye kilitlendi. İngiltere Başbakanı Cameron, "Çokları bir yanıt vermek için ABD ile anlaşmak" dedi. İki kez telefonda görüşen ABD Dışişleri Bakanı Kerry ile Davutoğlu, "Elimiz kolumuz bağlı oturmayalım" görüşünde uzlaştı.

BEYAZ SARAY'A TEHDİT
 ■ Ayrıca İtalyan gazetesi La Repubblica'ya konuşan Davutoğlu, "Srebrenica katliamından sonra olduğu gibi 'gönüllü ülkeler koalisyonu' Esad'ı durduracak" dedi. Esad ise dün Suriye'deki BM denetçilerini Guta'ya sokarak bir geri adım attı. Rusya ve İran, "ABD çizdiği aşırıya, Beyaz Saray bedelini ağır eder" diye gördüğü verdi. 14'te

Esad yeni beyin takımıyla
 26 Ağustos 2013
 Reuters haber ajansı, Kırfez ülkesinin Fransızcasıyla 400 ton silah ve mühimmat taşıyan 20 römorkun Hatay üzerinden Suriye'ye girdiğini açıkladı. Bu arada Esad kabineye yeni aldığı bakanlarla ilk toplantısını yaptı.

ABD ile Krizler Sarmalı

2011 yılı sona erdiği Türkiye-Amerikan ilişkilerinin en önemli konusu Suriye'de rejim karşıtı güçlerin silahlandırılmasıydı. Bu konudaki stratejik işbirliği 11 Eylül 2012'de Libya'da ABD Büyükelçisinin öldürülmesi ile sonuçlanan saldırı

ile ciddi bir kriz evresine girdi. ABD'ye göre Libya'daki saldırının sorumlusu Suriye'de Türkiye ile birlikte silahlandığı muhalif guruplardan El Nusra Cephesi'ydi. Bu olay nedeniyle 2013 yılından itibaren Türkiye ve ABD arasında Suriye'de hangi muhalif gurupların destekleneceğine yönelik görüş ayrılıkları başladı. Türkiye 3 Haziran 2014 tarihinde El Nusra'yı terörist örgüt olarak ilan etse de, muhalif gurupların desteklenmesi konusu Türk-Amerikan ilişkilerinde bir kriz başlığı olarak kalmaya devam etti.

2013 yılı içinde Suriye konusu Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında bir başka krize daha tanık oldu. Esad rejiminin 21 Ağustos 2013'te Guta şehrinde kimyasal silahlar ile gerçekleştirdiği katliam Türkiye'de ABD'nin rejime askeri müdahale yapılacağı yönünde güçlü bir beklentiye sebep oldu. Bu beklentiye fazlasıyla yatırım yapan Ankara, ABD'nin müdahale yapmaktan vazgeçmesi üzerine büyük bir hayal kırıklığı yaşadı ve ABD ile stratejik işbirliğinin Suriye örneğinde çalışmadığı sonucuna vardı.

Özelde ABD, genelde Batı ile Ankara'nın ters düştüğü bir başka konu Mısır'da yapılan askeri darbe oldu (Dal Parlar, 2015: 103). Türkiye ile yakın ilişkiler kuran Mısır'daki Muhammed Mursi yönetiminin askeri darbeye devrilmesi sırasında ABD'nin tavrı Ankara'da büyük bir hayal kırıklığına neden oldu. Washington darbeye giden süreçte seçilmiş Mursi yönetimini desteklemeyerek sessizliği tercih etmekle kalmadı, darbe sonrasında kurulan cunta yönetimine askeri ve ekonomik yardımları artırdı. Bu Türkiye'nin Arap Baharı sonrası düzene yaptığı yatırımı boşa çıkardığı gibi ABD ile demokrasi üzerinden kurulabilecek bir işbirliğinin sağlıklı bir zemini olmadığını da net bir şekilde gösterdi.

Türkiye açısından 2013 yılında ABD ile ilişkiler bağlamında yaşanan bir başka kırılma noktası ise 17 ve 25 Ara-

3 Haziran 2014: Türkiye, Suriye'deki muhalif guruplardan El-Nusra'yı terör örgütleri listesine aldı.

Hürriyet
DAILY NEWS
 WEDNESDAY, JUNE 4, 2014, TL 2 (Price: 1.50 TL)
 LEADING NEWS SOURCE FOR TURKEY AND THE REGION
 www.hurriyetdailynews.com

Turkey adds al-Nusra to terrorist groups list

The al-Nusra Front is added to Turkey's terrorism list amid a growing realization in the country that the al-Qaeda-linked group is a threat to Turkey

AL-ASSAD SURE OF WIN IN SYRIA POLL

Political debate over kids 'abducted' by PKK deepens

8 Kasım 2016 Salı
 www.hurriyet.com.tr
 Fiyatı: 1 TL

AĞIR SİLAHLARA AĞIR SİTEM

Rakka için birlikte çalışacağız
 Dunford, Washington'da yaptığı açıklamada, "Türkiye ve DEAS karışık uluslararası koalisyonu, Rakka'nın kurtarılması, elde tutulması ve yönetilmesi için ortak uzun vadeli planda birlikte çalışacak" dedi.

ABD'nin PYD/YPG'ye ağır silahlar vermesine hem Cumhurbaşkanı Erdoğan hem de Genelkurmay Başkanı Orgeneral Akar sert tepki gösterdi.

PKK'NİN ELİNE GEÇİYOR
 ■ Akar, önceki gün görüştüğü ABD Genelkurmay Başkanı Dunford'a Rakka operasyonu öncesi ABD'nin PYD/YPG'ye yeni ağır silahlar vermesinden Türkiye'nin duyduğu endişeyi aktardı. Akar, bu silahların daha sonra PKK'nın eline geçtiğini ve ordu-tün bu silahlarla terör eylemleri gerçekleştirdiğini örnekleriyle ABD'li muhabirine belirtti. 21'de

SİLAH VERENLERİN ADRESİNİ BİLİYORUZ
 ■ Cumhurbaşkanı Erdoğan da isim vermeden ABD'yi eleştirerek, "Terör örgütlerine kucak açanlar, silah verenler, artık kendinizi gizlemeniz mümkün değil. Verdiğiniz silahlarla hepimizin adresini biliyoruz. DEAS'ı bir başka terör örgütüyle yok edeceğim gibi safiyanı yaklaşıp ortaya koyuyorsanız, bunu kimse yutmaz" dedi. 18

Orgeneral Hulusi Akar, önceki gün yüz yüze görüştüğü ABD'li mevkidâsına, duyulan sıkıntıyı aktardı.

İlkta AK Partili üst düzey isimlere yönelik yapılan operasyon oldu. Operasyonun bir ayağını Halk Bankası ve dolaylı olarak da bu banka üzerinden yürütülen Türkiye'nin İran'a yönelik ambargoyu delme politikası oluşturuyordu. Türkiye 2010'da BM Güvenlik Konseyi'nde İran'a yönelik alınan yaptırım kararına katılmadığı gibi, yaptırımları İran'la yaptığı altın ticaretiyle delmeye devam ediyordu. Söz konusu operasyonların bu politikayı hedef alması AK Parti hükümetinin ABD'ye olan güvenini ciddi ölçüde sarstı.

2014 yılı bu dört gerginlik alanına yeni bir konuyu yani ABD'nin Suriye'deki PKK'ya yakın Kürtlerle yakınlaşması sorununu ekledi. IŞİD'in PYD'nin kontrolündeki Kobane'ye saldırması üzerine Batı'da, Türkiye'nin terör örgütü olarak gördüğü PYD'ye yardım etmesi yönünde bir kamuoyu baskısı oluştu. Fakat Ankara sınırı açarak buradaki sivil nüfusun Türkiye'ye gelmesine imkân sağlasa da, PYD'ye yardımcı olmama konusunda ısrar etti. Bu nedenle Amerika'nın önde gelen basın organları Türkiye'yi PYD'nin yenilmesi için IŞİD'e göz yummakla suçladığı gibi, Washington yönetimi de IŞİD'le mücadelede PYD ile çalışma yönünde bir politika değişikliğine gitti.

Bu dört temel sorun nedeniyle 2015 ve 2016 yılları Türk Amerikan ilişkileri tarihinde en derin krizlerden birinin yaşanmasına tanık oldu. Bu süreçte ABD ve Türkiye bütün görüş farklarına rağmen son tahlilde müttefik ilişkisini sürdüren iki aktör olmaktan çıktı, bazı konularda işbirliğine giden iki NATO üyesi devlet haline geldi.

2015 ortasında PKK'nın yeniden terör eylemlerine başlaması üzerine Türkiye açık bir şekilde ABD'nin PYD'ye yaptığı silah yardımlarının PKK'ya aktarıldığını dile getirmeye başladı. PYD üzerinden yaşanan gerginlik öyle bir noktaya ulaştı ki, Mart 2016'da Erdoğan ABD'ye gittiğinde, ABD Başkanı Obama Erdoğan ile resmi toplantı yapmayı reddetti. Aynı

Cumhuriyet

CUMA 11 MART 2016

91. YIL SAYI: 33028

KURUCUSU YUNUS NADİ (1924-1945) BAŞYAZARLARI NADİR NADİ (1945-1991) İLHAN SELÇUK (1992-2000)

FİYAT 1,5 TL (KDV içinde) KİTCE 2 TL

FENERBAHÇE bir adım önde

UEFA Avrupa Ligi Son 16 Turu ilk maçında F.Bahçe, Ülker Stadı'nda Braga'yı Mehmet Topal'ın 82. dakikada attığı golle 1-0 yendi. Rövanş maçı 17 Mart'ta Portekiz'de oynanacak. » Spor'da

Pentagon'daki gizli toplantıda konuşan üst düzey 'üniformalı':

Erdoğan'la IŞİD'i yenemeyiz

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ziyareti öncesi ABD'de Türkiye karşıtı sert bir rüzgâr esiyor

ERDOĞAN'I ELEŞTİRDİ

Obama'ya göre tam bir 'fiyasko'

ABD Başkanı Obama ile söyleşi yapan The Atlantic dergisinden Jeffrey Goldberg "Obama, Erdoğan'ı ılımlı bir Müslüman lider olarak görüyordu. Ama artık Erdoğan'ı bir fiyasko, otoriter bir lider addediyor" dedi. Goldberg, Obama'nın "Ortadoğu'da tüm ihtiyacım olan, birkaç akıllı otokrat" esprisini yaptığını aktardı. » 4te

Eğit-donat programına alınan muhaliflerin Suriye'ye geçmez saf değiştirmesi Türkiye-ABD ilişkilerine de yansdı.

EĞİT-DONAT KRİZİ

Temmuz 2015'te eğit-donat kapsamında Türkiye'den Suriye'ye giriş yapan 50 muhalifin El Nusra tarafından yakalandığı günlerde Pentagon'da toplantı yapıldığı ortaya çıktı. Toplantıda "üst düzey bir üniformalı"nın "Biz bu IŞİD'le savaşı Erdoğan ile kazanamayacağız" dediği öğrenildi.

CARTER, İNANMIYOR

ABD Savunma Bakanı Ash Carter'ın da Türkiye'nin IŞİD ile mücadelede üzerine düşeni yapmadığına inandığı belirtiliyor. Öyle ki Pentagon'daki bazı toplantılarda keleme oyunlarıyla IŞİD ile Türkiye'nin birbirinin yerine kullanıldığı iddia ediliyor. » İLHAN TANIR 7'de

KAÇINSKI HUKUKA DİRENİYOR

Polonya'da tanıdık sorun

POLONYA'DA, hükümet tüm yetkileri elinde toplamak için Anayasa

tarihte 17-25 Aralık operasyonlarında İran bağlantısının kitlit ismi Reza Zarrab'ın ABD'de İran ambargosunu deldiği gerekçesiyle tutuklanması Türkiye açısından güven bunalımını daha da derinleştirdi.

ABD ile tırmanan kriz 15 Temmuz darbe girişimiyle birlikte 1975 ABD silah ambargosu sonrası yaşanan krizle karşılaştırılabilecek bir boyuta ulaştı. Fakat 1975'teki krizde ABD Başkanı ve Dışişleri Bakanı Türkiye ile ilişkilerin düzeltilmesi noktasında bir inisiyatif alırken, bu kez ABD'de Türkiye ile ilişkilerin onarılması için çalışan bir politik aktör yoktu. Washington yönetimi bir taraftan Türkiye'nin darbeden sorumlu tuttuğu ve iade edilmesini talep ettiği Gülen'i meşru bir dini lider olarak görmeye ve bu nedenle de korunmaya devam etti. Diğer taraftan ise Türkiye'nin başlattığı Fırat Kalkanı Operasyonu sırasında PYD'nin Fırat Nehrinin batısında kalan Münbiç'i ele geçirmesine yardımcı oldu ve Türkiye'nin operasyonu buraya genişletmesini engelledi.

Bu derin krizin çözülmesi noktasında Türkiye, Kasım 2016'da yapılan ABD seçimlerini bir fırsat olarak gördü. Nitekim seçimlerden kısa bir süre sonra Erdoğan yaptığı açıklamada, "Trump, FETÖ'den falan para alarak seçimi kazanmadı... Diğer tarafın [Hillary Clinton] malum yapıdan para aldığına dair söylentiler basına da yansıdı" ifadelerini kullandı. Fakat Türkiye'nin FETÖ ve PYD konusunda ABD'den tavır değişikliği beklentisi kısa vadede karşılanmadı. Trump ABD Başkanı olsa da, büyük bir problemi vardı ve kendisini ABD kurumlarına kabul ettirmek temel önceliği haline gelmişti.

'FETÖ'den para alıp kazanmadı ki'

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Belarus dönüşü konuştu: "Amerika için de bir üst akıl var. Trump'a karşı yapılan bazı gösteriler hazımsızlık ve geçici"

15 Temmuz 2016: ABD Dışişleri Bakanı John Kerry'nin darbe girişimine yönelik #ilk açıklaması TR-ABD arasındaki krizi daha da derinleştirdi.

Temmuz 2016: darbe girişiminin İncirlik üssü ile bağlantısı ortaya çıkınca, üssün kapatılması talepleri yeniden manşet olmaya başladı.

Türkiye'deki NATO üsleri ve Amerikan Askeri Mevcudiyeti, 2016

● NATO Presence ■ U.S. Military Presence

1 Allied Land Command ●■	10 NATO Aster 30 Surface-to-Air Missile Platform/ Terrain battery (Italy) ●
2 Rapid Deployable Corps ●■	11 Kurecik base. Location of missile defense radar ●■
3 Partnership for Peace Training Center ●	12 Malatya (Erhac) air base. U.S.-led coalition "emergency use" against ISIL ■
4 Center of Excellence--Defense Against Terrorism ●	13 Command center for missile defense radar ●■
5 U.S. Office of Defense Cooperation ■	14 Diyarbakir air base. U.S.-led coalition use against ISIL ■
6 Konya air base. Used by NATO AWACS aircraft ●	15 Batman air base. U.S.-led coalition "emergency use" against ISIL ■
7 Port used by U.S. military ■	
8 Incirlik air base. Various uses, see text ■	
9 NATO Patriot missile battery (Spain) ●	

FETÖ ELEBAŞI GÜLEN'İN İADE SÜRECİNİN BİR YILI

Darbe girişiminden dört gün sonra ABD'den FETÖ elebaşı Gülen'in iadesini talep eden Adalet Bakanlığı yetkilileri, bir yıl boyunca ABD'li yetkililerle çok sayıda görüşme yaptı

2016

- 19 Temmuz ● Gülen'in iadesiyle ilgili süreç resmen başlatıldı. Adalet Bakanlığı, ABD'ye Gülen hakkında dört ayrı iade dosyası gönderdi
- 7 Ağustos ○ ABD Adalet Bakanlığı, gönderdiği mektupta Adalet Bakanlığının bir heyetin ABD'ye gönderilmesini ya da Amerikan Adalet Bakanlığının bir heyetin Türkiye'ye gelmesini önerdi
- 22-23 Ağustos ○ ABD Adalet Bakanlığının 3, ABD Dışişleri Bakanlığının 1 temsilcinin yer aldığı 4 kişilik heyet, Adalet Bakanlığı yetkilileriyle Ankara'da çeşitli görüşmeler yaptı
- 10 Eylül ○ Bakanlık, FETÖ elebaşı Gülen'in 15 Temmuz darbe teşebbüsü nedeniyle ilk geçici tutuklanması talebini ABD Adalet Bakanlığına iletti
- 27 Ekim ● **Bozdağ'ın ilk ABD ziyareti**
Bozdağ, ABD'li eski mevkidaşı Loretta Lynch ile Washington'da bir araya geldi

2017

- 18 Şubat ● **Başbakan Yıldırım-Pence görüşmesi**
Başbakan Yıldırım'ın Münih Güvenlik Konferansı marjında ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence ile yaptığı görüşmede Gülen'in iadesi görüşüldü
- 22 Mart ○ Bakan Bozdağ, ABD Adalet Bakanı Sessions ile telefonda görüştü, Gülen'in Türkiye'ye iade edilmesinin zorunlu olduğunu aktardı
- 8 Mayıs ● **ABD'deki ikinci görüşme**
ABD'ye giden Bozdağ, Gülen'in iadesi için ABD'li yetkililerle bir araya geldi
- 15-17 Mayıs ○ Bozdağ'ın da yer aldığı heyetle ABD'de temaslarda bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Başkan Trump'la görüşmesinde Gülen'in iadesi de gündeme geldi

İki ülke arasındaki ticaretin 100 milyar dolara çıkarılması için temeller atıldı

Rusya'yla ilişkilerde tarihi adım

Türkiye'ye ilk resmi ziyaretini gerçekleştiren Rusya Devlet Başkanı Dimitri Medvedev, Cumhurbaşkanı Gül ve Başbakan Erdoğan'la görüşerek, ekonomik ve ticari alanlarda işbirliklerini öngören iki ülke ticaretinin 100 milyar dolara çıkarılması hedefinin temelini oluşturacak anlaşmalara imza attı. Turistik gezilerde karşılıklı olarak vizeler kaldırıldı. Daha önce oluşturulması kararlaştırılan Yüksek Düzey İşbirliği Konseyi, ilk toplantısını Medvedev ve Erdoğan'ın başkanlığında yaptı. Medvedev, vizenin kaldırılmasını, 'tarihi bir anlaşma' olarak nitelendirdi. Başbakan Erdoğan, "Her ne kadar 2008'de 38 milyar doları yakalayıp, 2009'da kriz nedeniyle bir düşüş yaşandıysa da 5 yıl içinde 100 milyar dolarlık hedefi yakalayacağız" dedi.

Enerji anlaşmaları kapsamında Rusya, Mersin Akademi'de nükleer santral kurup işletecek. Rus gazının Türkiye üzerinden Avrupa'ya satılmasını önüne geçecek Güney Akım ve Mavi Akım projeleri ile petrolü Samsun'dan Akdeniz'e indirecek Samsun-Ceyhan hatlarıyla ilgili mutabakatla enerji işbirliğinin boyutu genişledi. Ceyhan'da bir rafineri kurulması konusunu da ele aldıkları belirlenen Medvedev, ortak pazarlama yapabileceğini bildirdi. Yüksek teknolojiler alanında işbirliğinin de görüldüğünü söyleyen Medvedev, "Bu alanda gelecek görüyorum" dedi. Başbakan Erdoğan, pek çok alanda işbirliği öngören anlaşmaların halkların kaynasma noktasında atılan ilk adımlar olduğunu ve devamların geleceğini söyledi. ➤ **Haber 17. sayfada**

13 Mayıs 2010

KARABAĞ VE ERMENİSTAN DA GÜNDEMDEYDİ - Rusya Devlet Başkanı Medvedev, önce Cumhurbaşkanı Gül, ardından da Başbakan Erdoğan'la görüşti. Her iki görüşmenin ardından ortak basın toplantısı düzenlendi. Liderler akşam saatlerinde de Türkiye İş Forumu'nda katıldı. Medvedev, "Türkiye ile Rusya sürede değil gerçekten birer stratejik partner" dedi. Görüşmelerde Karabağ, Ermenistan ile ilişkiler gibi siyasi konular da ele alındı.

> 3 AYDA BİR 30 GÜNLÜK VİZESİZ SEYAHAT

Türkiye ile Rusya arasında dün imzalanan çok sayıda anlaşmanın en önemlilerinden biri karşılıklı olarak vizesiz seyahatli öngören anlaşma oldu. Dışleri Bakanları tarafından imzalanan anlaşma karşılıklı olarak eraylanıp yürürlüğe girdiği andan itibaren her iki ülke vatandaşları 90 günlük dönemlerde 30 günü geçmeyen seyahatlerinde vize almadan giriş yapabilecekler. Vizelerin kaldırılmasıyla daha fazla Rus vatandaşının Türkiye'yi ziyaret edeceğini söyleyen Rusya Devlet Başkanı Medvedev, "Biz uzun vadede bütünüyle vizesiz döneme geçmeyi hedefliyoruz" şeklinde konuştu. Rusya ile yapılan anlaşmayla birlikte Türk vatandaşlarının vizesiz olarak seyahat edebildikleri ülke sayısı 58'e yükselmiş oldu.

> İŞTE İKİ ÜLKENİN İMZALADIĞI BAZI ANLAŞMALAR

- > Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin Testine ve İşletimine Dair İşbirliği Anlaşması.
- > Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları ile Rusya Federasyonu Vatandaşlarının Karşılıklı Seyahatlerine İlişkin Usullere Dair Anlaşma.
- > İçişleri Bakanlıkları Arasında İşbirliği Anlaşması.
- > Hava Ulaştırma Anlaşması.
- > Deniz Tasımacılığı Anlaşması.
- > Uyuturucu, Psikotrop ve Ara Kimyasal Maddelerin Kaçakçılığıyla Mücadelede İşbirliği Hususunda Mutabakat Zaptı.
- > Yükseköğretim Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptı.

Rusya ile Krizlerin Gölgesinde Stratejik Ortaklık

2010 yılı Türk-Rus ilişkileri açısından bir dönüm noktası olmuş ve iki ülke üç farklı konuda işbirliğine giderek ilişkilerini "stratejik ortaklık" seviyesine taşımıştır. Ağustos 2009'da Viladimir Putin'in Ankara ziyaretine karşılık Ocak

2010'da Erdoğan Moskova'ya gitti ve iki ülke arasında **Üst Düzey İşbirliği Konseyi** kurulmasına karar verildi. Konsey ilk toplantısını **Mayıs 2010'da** Rusya Devlet Başkanı Dimitri Medvedev'in Türkiye ziyareti sırasında gerçekleştirdi ve bu toplantıda **iki ülke arasında vizelerin 30 günlük ziyaretler için kaldırılması** kararı alındı. Yine aynı ziyaret sırasında **12 Mayıs 2010'da** Rusya'nın Akkuyu Nükleer Güç Santrali'ni inşa etmesi yönünde bir anlaşma imzalandı. Türkiye'nin ilk nükleer projesi olan Akkuyu'nun Rusya'ya verilmesi iki ülkeyi **enerji konusunda daha fazla bağımlı hale** getirirken, **vize serbestisi Türkiye dış ticaret açığını kapatmada** kritik bir önemi olan turizme büyük katkı yaptı.

2010 yılında kurulan "stratejik ortaklık" bir yıl sonra **Arap Baharıyla birlikte güvenlik konularında test edilmeye başlandı**. Rusya'nın yakın ekonomik ilişkileri nedeniyle karşı çıktığı **NATO'nun Libya müdahalesini Türkiye'nin desteklemesi** taraflar arasında ciddi bir gerilime neden olmasa da, 2011 yılının sonunda **Türkiye'nin Suriye'de ABD ve AB ülkeleri ile birlikte hareket etmesi Moskova'yı rahatsız etti**. Suriye'deki iç savaş uzadıkça Türk-Rus ilişkilerini kopma noktasına kadar getirecek dinamikleri tetikledi. İlk olarak Türkiye'nin **10 Ekim 2012'de Moskova-Şam seferini yapan sivil bir uçağı askeri mühimmat taşıdığı gerekçesiyle Ankara'ya inmeye zorlaması** iki ülkenin karşılıklı olarak birbirlerini suçladığı bir politik krizle sonuçlandı.

Suriye özelinde yaşanan **bu ilk krizler stratejik ortaklığa zarar vermedi**. Putin uçak indirme krizinden kısa bir süre sonra **3 Aralık 2012'de Türkiye'ye gelerek Üst Düzey İşbirliği Konseyi toplantısına katıldı**.

2012 Putin ziyareti ile birlikte Suriye konusundaki görüş ayrılıkları ikili ilişkiler bağlamında bir süreliğine dondurulmasına rağmen, **2014'ün ilk aylarında ikili ilişkilerde bir başka kriz konusu ortaya çıktı**. Şubat 2014'te Batı yanlısı

gösterileri bastırmak için Ukrayna'ya müdahale eden Rusya, Ukrayna'ya bağlı Kırım Özerk Cumhuriyeti'ni işgal etti. Bu işgal Rusya'yı Karadeniz'de daha güçlü bir aktör haline getirdiği gibi, Türkiye'de yaşayan Kırım Tatarları diasporasını da rahatsız etti (Aktürk, 2016). Bu nedenle Türkiye Mart 2014'te Kırım'da Rusya'ya katılma kararıyla sonuçlanan referandumu tanımadı. Fakat Rusya'yı karşısına almak istemeyen ve bu sert adımını dengelemeye çalışan Ankara, Rusya'ya karşı Batılı ülkelerin koyduğu ekonomik ve ticari yaptırımlara katılmayacağını açıkladı.

İki ülke arasındaki "stratejik ortaklık" Ukrayna/Kırım krizinden de hasarsız çıkmış ve Putin 1 Aralık 2014'te on bakanıyla birlikte Ankara'ya gelerek beşincisi düzenlenen Üst Düzey İşbirliği Konseyine katılmıştır.

Libya müdahalesi, Malatya Kürecik'e konuşlandırılan füze kalkanı ve Suriye gibi kritik konularda Türkiye'nin NATO ile birlikte hareket etmesi Moskova'yı rahatsız ederken (Erşen, 2015: 221), Rusya'nın PKK'yı terör örgütü olarak kabul etmemesi, Kırım'ı işgal etmesi, Suriye'de rejim yanında tavır alması Ankara açısından önemli anlaşmazlık konularıydı. Fakat taraflar arasındaki bu anlaşmazlıklar 2015 yılına kadar ekonomik karşılıklı bağımlılığın gölgesinde kaldı ve iki ülke arasındaki "stratejik ortaklığa" zarar vermedi.

30 Eylül 2015'te Rusya'nın Suriye'deki iç savaşa müdahale etmesi Ankara ve Moskova'yı savaşan tarafların destekçileri olarak karşı karşıya getirdi. İlk kriz 3 Eylül'de Rusya savaş uçaklarının Türk hava sahasını ihlal etmesinde yaşandı. Türkiye bir taraftan hava sahasının ihlallerini NATO platformuna taşırken diğer taraftan da Erdoğan'ın ağzından Rusya'yı "Türkiye'yi kaybederse çok şeyi kaybeder" şeklinde uyardı. Rusya'nın hava operasyonları Türkiye'nin desteklediği Türkmen gurupları zor durumda bırakınca Türkiye'nin eleştirileri daha da sertleşti ve 21 Kasım'da yapılan güvenlik

F-16'LARIMIZ SURIYE UÇAĞINI ANKARA'YA İNDİRDİ DUR YOLCU dedik

Moskova-Şam seferini yaparken Esenboğa Havaalanına indirilen uçakta silah aradık

ŞÜPHELİ MALZEMELERE EL KONULDU

35 yolcusu bulunan Suriye yolcu uçağı, karışık silah bulundurma şüphesiyle, Türk hava sahası üzerinden geçen F-16'lar tarafından Esenboğa'ya indirildi. Uçakta yapılan aramada füze parçası olduğu iddia edilen malzemelere, askeri haberleşme cihazları bulundu. Malzemelere el konulduktan sonra uçanın kalkışına izin verildi.

DAVUTOĞLU: GEREKENİ YAPTIK

Suriye uçağı inişe zorlandığında sırada, Şam'ın mülteci yapma ihtimaline karşı uçaklarımızın Suriye hava sahasına kullandıklarını için uyardı. Atina'da TGRT HABER TV'deki Ankara'nın Güdeme programına katılan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, uçanın uluslararası sivil havacılık kuralları gereğince arandığını açıkladı. 18'E

Esenboğa Havaalanına indirilen uçakta Dışişleri yetkilileri ve güvenlik güçleri tarafından silah araması yapıldı.

II. SOĞUK SAVAŞ

Kırım krizi referandumla büyüdü. ABD, 7 Rus yöneticinin mal varlığını dondururken, iki ülke Soğuk Savaş sonrası ilk kez bu kadar gerildi

Bir önce Kırım referandum sonucunu Sivastopol'da kutladı.

18 Mart 2014

Neredeyse tamamı 'evet' dedi

Ukrayna'dan bağımsızlığını ilan ettikten sonra referandumla giden Kırım'ın yüzde 96,7'si tercihini Rusya'ya bağlamaktan yana kullandı. Ülke Rus para birimi rubleye geçti, saat dilimini Moskova'ya göre ayarlamak için de hazırlıklara başladı. Bu gelişmeler karşısında Batılı güçler yaptırımları devreye koyarken, 21 Rusun mal varlıklarını donduran açılışları AB'ye, ABD de katıldı.

Davutoğlu: Meşruiyeti yok

Beyaz Saray'dan yapılan açıklamayla, aralarında Putin'in yardımcısının da bulunduğu üst düzey 7 yetkilinin mal varlıkları dondurulup ABD'ye seyahat etmeleri yasaklandı. Bu arada Türkiye, ABD ve AB gibi referandum sonuçlarını tanımayacağını duyurdu. Gelişmelerin emrivi ve kabul edilemez olduğunu savunan Dışişleri Bakanı Davutoğlu "Bu referandumun herhangi bir meşruiyeti yoktur" dedi. »22'de

RUSYA CİDDİ HATA İÇİNDE

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Rusya'nın Suriye'de muhalifleri hedef alan saldırılarının Türkiye açısından kabul edilemez olduğunu söyledi. Erdoğan, "Rusya çok ciddi yanlışın içindedir. Bu, kendisini zaman içerisinde yalnızlığa götürecek bir adımın işareti olabilir" dedi.

5 EKİM 2015

ABD'YE EĞİT-DONAT TEPKİSİ

Fransa'ya hareketinden önce Atatürk Havalimanı'nda soruları cevaplayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, ABD'ye eğit-donat, Avrupa Birliği'ne de mülteci eleştirisi yaptı: "Söyle 'Bir uğradım, görüşelim' deyip ondan sonra kaybolursun tabii ki eğit-donatta başarılı olamazsın."

AVRUPA'YA MÜLTECİ RESTİ

"Türkiye'de 2 milyon mülteci var. Tüm Avrupa'da 200 bin civarında. Bize akıl veriyorlar: 'Aman ha kapılarınızı açmayın, bize gelmesin. Sizde kalsınlar...' Biz bir yere kadar sabrederiz. Eğer siz birlikte hareket etmeye destek vermezseniz, atacağımız adımlar farklı olacak."

YSK SORUMLU OLUR

Erdoğan, bazı sandıkların güvenlik nedeniyle taşınmasını veto eden Yüksek Seçim Kurulu'nun çıkacak sıkıntılardan sorumlu olacağını kaydetti. Erdoğan, "Temenni ederim ki 7 Haziran'da yaşadığımız sıkıntıları yaşamayız. Yaşarsak sorumlusu YSK'dır" ifadelerini kullandı. »13

30 Eylül 2015: Rusya, Suriye'deki iç savaşa dahil olunca Moskova ve Ankara arasında önemli bir gerginlik/çatışma konusu ortaya çıktı.

1 EKİM 2015 PERŞEMBE • TERCİHİ: 1,5 TL • www.yeniakit.com.tr

RUSYA SAVAŞA GİRDİ

DAEŞİ DEĞİL ÖZGÜR SURIYE ORDUSUNU VURUYOR

Erdoğan ailesinin acı günü

Göktürk-2 buluyor Parslar vuruyor

24 hedef imha edildi

YA GİTSİN

Sıcak denizlere inme hedefini 'sıcak topraklara inme' şeklinde değiştiren Rusya, Suriye'de fiilen savaşa girdi. "Esed çağırdı" diyerek parlamentodan müdahale kararı çıkartan Putin, dün hava kuvvetlerine savaş emri verdi. Rus uçakları, Esed karşıtı güçlerin konuşlandığı bölgeleri bombaladı.

TOPRAKLARIMIZ SAVUNACIĞI

Rusya DAEŞ'i hedeflediği iddialarını ertelenen, reddedilen, Ortadoğu Suriye Ordusu'na karşı açılan bir dizi saldırıya dönüştürdü. Suriye'nin kuzeyinde, DAEŞ'in kontrolünde olan bölgelere, Rusya'nın F-16'ları ile saldırılar yapıldı. Suriye'nin kuzeyinde, DAEŞ'in kontrolünde olan bölgelere, Rusya'nın F-16'ları ile saldırılar yapıldı.

Okula konan

PKK'ya karşı

zirvesinde Türkmen birimlere yapılacak saldırılarda "anında karşılık verilmesi" kararı alındı. Böylesi bir ortamda Türk hava sahasını ihlal eden bir Rus savaş uçağı Türk hava kuvvetlerine ait bir F-16 tarafından angajman kuralları kapsamında düşürüldü.

Putin uçağın düşürülmesini "arkamızdan hançerlendik" ifadesi ile tanımlarken, Rusya Türkiye'ye karşı kapsamlı bir yaptırım programı uygulamaya koydu. Böylelikle iki ülke ilişkileri 1945'teki boğazlarda üs talebinden sonra en büyük kriz dönemine girdi. Rusya bir taraftan Türkiye'yi IŞİD'e destek vermekle suçlarken, diğer taraftan Suriye'ye S-400 füzelerini yerleştirdi ve en büyük savaş gemilerinden birini Suriye ve Türkiye karasularının birleştiği noktaya gönderdi. 30 Kasım'da tur operatörlerinin Türkiye'ye yönelik faaliyetleri durdurulduğu gibi charter uçuşlar da yasaklandı. Daha sonra yaptırımları artıran Rusya, 1 Ocak 2016'da vize muafiyetini kaldırdı, Türk sermayeli kuruluşların ülkedeki faaliyetlerini yasakladı ve tarım ürünlerinin Rusya'ya girişi sınırlandırdı.

Yaptırımların sonuçları Türk ekonomisi için yıkıcı oldu. Örneğin sadece Antalya'ya gelen Rus turist sayısı 2015'te 500 binin üzerinde iken, bu rakam 2016'da 20 bine kadar geriledi.

Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev'in arabuluculuğunda başlayan görüşmelerin sonunda Moskova ve Ankara arasında Rusya'nın özür ve tazminat taleplerini karşılayan bir uzlaşmaya varıldı. Putin, 29 Haziran 2016'da yaptığı bir açıklama ile Erdoğan'dan gelen özür mektubu ile özür ve tazminat taleplerinin karşılandığını ve Türkiye ile normalleşmenin başladığını kamuoyuna duyurdu. 1 Temmuz'da iki ülke dışişleri bakanları Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü toplantısında görüşmüş olsalar da, 15 Temmuz darbe girişimi normalleşmeye önemli bir ivme kazandırdı.

24 Kasım 2015: Türkiye angajman kurallarını ihlal edip, Türk hava sahasına geçtiği gerekçesiyle Suriye'de Rusya savaş uçağını düşürdü.

30 Kasım 2015: Rusya, uçağın düşürülmesine tepki olarak, Türkiye'ye turizmi kısıtladı, TR'den Rusya'ya meyve-sebze ihracatını yasakladı.

25 Kasım 2015: Rusya uçağın düşürülmesine misilleme olarak Suriye'deki Türkmen bölgelerini bombaladı ve TR'den giden yardım tırlarını vurdu

29 Haziran 2016: Kazakistan'ın arabuluculuğu sonucunda Türkiye Rusya'dan uçak düşürme nedeniyle özür diledi, Rusya özrü kabul etti.

24 Aralık 2016 Cumartesi

www.hurriyet.com.tr

Sayfa: 1.25 TL TAM 30 SAYFA

"SEYFİYİ BIRAKIN" DIYE UÇAK KACIRDILAR

AFİ'NİN ANLARI

ARI SEĞİRTME BIRAKILAR

bu sahada her kumandanın derinde de-
tasyonu ve Kaldırı'nın açığı Seyfi'den
arabı bırakması için uçak kavgadılar
Uçakla herazı açılmakla beraber eden
altın'ın (Aşağı) Havaalanı'nı bir iş yap-
ması yollarını beraber bakıldı. **18**

UÇAKLARINIZI MENİ FORUMU

Büyükkelci sulakastır 'Türk-Rus ilişkilerine saldırı' olarak tanımlayan Putin, 'Uçak' vurma emrinin yönetim izniyle verildiğini savunuyordu. Sımdı her şeyin mümkün olduğunu dışişlerine başladığını dedi.

"HEDEF İKİLİ İLİSKİLER"

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Anka-
ra'daki Büyükelçi sulakastırın haberdarı Anka-
Türk ilişkileri olduğunu kaydetti. Bu olayın,
uçak kriziyle kafasında oluşan algıyı değiştirdi-
ğini söyledi Putin, "Yakın gelecekte devlet ge-
nelece ağırdır, polis ve ankanın işine de-
neme ağırdır dışişlerine başladığını dedi."

"TRUMP'A INANDIK"

Yasanan gelişmelerin Rusya ve Türkiye arasın-
daki ilişkilerin derinleşmesini engellemeye-
ceğini söyledi Putin. Rusya'nın sınıra saldırıya
ABD'deki seçimi sonuçlarını etkilediği iddiaları için de
"Bu seçimi belirler, Amerikan toplumunun
beğenir ve istedikleri modelde Trump'ın
kazanacağını önünden tespit etti." dedi. **19**

RUSYAYLA TEMKİNLİ OLUN

ABD Büyükelçisi John Bass, son dönemdeki Türk-Rus yakınlaşmasını Eskiğin Türkiye için temkikli davranışımıza beklediğini söyledi.

■ Başa, "Tiki kime Türkiye'nin sınırlarını-
gine ve toprak bütünlüğüne ABD kadar
bölgi olmuştur. Buna karşın, Rusya
krizini iyi biliyorlar ama bu arada
Büyükkelci ve sınırların sınırları ile
ama sınırlar etmek anlaşıyor son mülakat
akırdı bu kulağına olan bir Avrupa
hükümetleri" dedi. **26** sayfa

Putin
dışişleri
Cemal Kılıç
Erdogan Re
sahibinde parti
Kılıç'ın sınırları
sınarlara karşı
Uçak krizi 2016

İlişkilerdeki bu normalleşme 19 Aralık 2016'da Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov'un bir Türk güvenlik görevlisi tarafından öldürülmesiyle test edildi. Karlov cinayeti Türkiye'nin Rusya ve İran ile Suriye'deki durumu görüşmesinden bir gün önce yaşanmıştı. Moskova'da bir araya gelen üç ülke Moskova Bildirgesini imzaladı ve bu bildirgeyle Türkiye Suriye'ye yönelik rejim değişikliği politikasından bütünüyle vaz geçti.

TÜRKİYE RUSYA ÜST DÜZEYLİ İŞBİRLİĞİ KONSEYİ

Türkiye-Rusya işbirliğinin seyrini belirleyen gündem maddelerinin liderler seviyesinde ele alındığı ve iki ülke ilişkilerinin şekillendirildiği Türkiye-Rusya Üst Düzeyli İşbirliği Konseyi (ÜDİK) zirvesi Moskova'da düzenlenecek

ÜDİK NEDİR?

Yılda bir kere iki ülke liderleri ve ilgili bakanların katılımıyla düzenleniyor. İki ülke ilişkilerinin en üst seviyede ve en kapsamlı şekilde ele alındığı zirveye Türkiye ve Rusya sırayla ev sahipliği yapıyor

ÜDİK bünyesinde üç ana yapı bulunuyor

6. ÜDİK zirvesine nasıl gelindi?

ÜDİK, dönemin Rusya Devlet Başkanı Medvedev'in Mayıs 2010'da Ankara'ya gerçekleştirdiği ziyaret sırasında tesis edildi ve ilk toplantısı aynı gün gerçekleştirildi

ÜDİK zirveleri sırasıyla, **2011'de Moskova**, **2012'de İstanbul**, **2013'te St. Petersburg**, **2014'te Ankara'da** düzenlendi

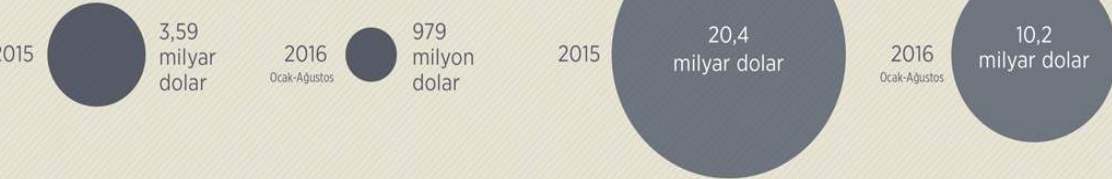
Zirvelerde, aralarında Akkuyu Nükleer Enerji Santrali gibi stratejik öneme sahip projelerin de yer aldığı **40** kadar anlaşmaya imza atıldı

Yıl içerisinde bu üç ana yapıdan çıkan kararlar, değerlendirilmek ve onaylanmak üzere iki ülke liderlerinin katıldığı ÜDİK'in gündemini oluşturuyor

TÜRKİYE-RUSYA DIŞ TİCARET HACMI

İHRACAT

İTHALAT

TÜRK AKIMI PROJESİ SÜRECİ

Rus gazını Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşıyacak Türk Akımı projesinde yaklaşık iki yıllık çalışmanın ardından hükümetlerarası anlaşma, 10 Ekim'de İstanbul'da imzalandı

2 Ekim 2015

Rusya Enerji Bakanı Novak 4 hat olarak planlanan projenin 2 hat olacak şekilde revize edildiğini belirtti

11 Aralık 2014

Eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, projeyi "Türk Akımı" olarak isimlendirdi

1 Aralık 2014

Putin Türkiye ziyaretinde Güney Akım'ı iptal ettiklerini açıkladı

15 Mayıs 2014

Proje ilk olarak Putin'in 'Güney Akım'ı AB üyesi olmayan bir ülkeden geçiririz' açıklamasıyla gündeme geldi

24 Kasım 2015

Rusya ile yaşanan uçak krizinin ardından, Türk Akımı projesi rafa kaldırıldı

29 Temmuz 2016

Novak, Türkiye ile görüşmelerin yeniden başladığını açıkladı

14 Eylül 2016

Gazprom, hattın denizden geçecek bölümünün inşası için Türkiye'den ilk izin alındığını bildirdi

10 Ekim 2016

Proje için hükümetlerarası anlaşma imzalandı

Toplam kapasitesi 31,5 m³

Türkiye'ye 15,75 milyar metreküplük doğalgaz gönderilecek
İkinci hatla da Türkiye üzerinden Avrupa'ya doğalgaz taşınacak

TÜRKİYE

Türk Akımı'nın muhtemel geçiş güzergahı

[illegible]

1999'dan 2013'e kadar Türkiye'nin AB ile ilişkileri son 5 yıllık kısmında durgunluk yaşansa da, üyelik doğrultusunda pozitif bir gelişme gösterdi. Fakat 2013 yılı hem Avrupa Birliği hem de Türkiye açısından bu gelişmeyi sekteye uğratacak

Fakat 2014 yılı boyunca yaşanan görece olumlu hava Gülen Cemaatine ve bu cemaate bağlı gazetelere yönelik 14 Aralık 2014'te yapılan operasyonla dağıldı. Operasyonlar AB tarafından basın özgürlüğü ihlali olarak değerlendirilince AB-Türkiye ilişkilerinde uzun süre devam edecek bir kriz konusu ortaya çıktı. Haziran 2015'te çözüm sürecinin sona

[illegible]

14 Aralık 2015: Fransa "iyi niyet" göstergesi olarak 2007'den beri veto ettiği ekonomik konular faslının açılmasına izin verdi.

[illegible]

Üstelik, 2013'teki Geri Kabul ve Vize Muafiyeti Antlaşması vize serbestisine geçilmesini Ekim 2016 olarak öngörüyordu ve bunun sadece 3 ay öne çekilmesi karşılığında AB'ye mülteciler konusunda verilen taviz, AK Parti içinde bir tar-

2015 yılında Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının hangi bölgelerden geldiğini gösteren bir grafik. Avrupa %65'le birinci

tişmayı tetikledi ve bu tartışma Davutoğlu'nun istifasına kadar devam etti.

15 Temmuz darbe teşebbüsü mülteci sorunu nedeniyle zoraki yakınlaşan Türkiye ve AB ilişkilerini yeniden **kriz safhasına** taşıdı. Erdoğan 15 Temmuz darbe girişimi sonrası ve sonrasında AB'nin demokratik seçilmiş hükümetin yanında **durmadığı**, aksine darbecilere karşı alınan yasal önlemleri eleştirdiği gerekçesiyle **AB'ye yönelik sert açıklamalarda** bulundu. Üstelik Kasım 2016'da AB ile üyelik müzakeresine devam edilip edilmeyeceği konusunu referanduma götürme seçeneğini gündeme getirdi.

24 Kasım 2016'da Avrupa Parlamentosu insan hakları ihlalleri ve hukukun üstünlüğü konusunda sorunlar yaşandığı gerekçesiyle **Türkiye ile üyelik müzakerelerinin askıya alınmasına karar verdi**. Bu karar bağlayıcı olmasa da, Türkiye-AB ilişkilerinde yeni bir kriz sürecine girildiğinin işareti oldu. Kısa bir süre sonra, **13 Aralık'ta Avrupa Konseyi Türkiye'nin demokratik olmayan bir yola girdiği gerekçesiyle müzakereler kapsamında yeni başlık açmama kararı aldı**.

Darbe girişiminin AB ile ilişkilere bir başka etkisi de **darbeden sorumlu isimlerin Avrupa ülkelerine sığınması** noktasında ortaya çıktı. Yunanistan darbenin başarısız olması üzerine **ülkeye helikopterle kaçarak sığınan subayları iade etmezken, Almanya Türkiye'nin darbe ile ilişkilendirdiği çok sayıda siyasi suçluya sığınma imkânı sağladı**. Bu nedenle AK Parti hükümeti, Almanya'yı FETÖ'ye darbe sonrası süreçte kendini yeniden toparlama imkanı sunmakla eleştirdi (İnat vd, 2017: 48).

İadede seri davranın

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Merkel'le basın toplantısında FETÖ'cülerin iadesini istedi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Merkel'le basın toplantısında FETÖ'cülerin iadesini istedi

'İSLAMİST TERÖR'E TEPKİ'
Cumhurbaşkanı Erdoğan, Merkel'le basın toplantısında FETÖ'cülerin iadesini istedi

AB: Aşırı endişeliyiz

AVUSTURYA VETO ETTİ

AVRUPA Parlamentosu'nun, Türkiye'yle müzakerelerin dondurulması kararı dün AB Genel İşler Konseyi'nde ele alındı. Avusturya dışında AB üyesi 27 ülke Türkiye ile müzakerelerin dondurulmasına karşı çıktı. Ortak açıklamada ise "Bugünkü şartlarda yeni fasıl açılması düşünülemez" denildi.

GERİYE GİDİŞ DURSUN

27 ÜLKENİN imza attığı ortak açıklamada yargı bağımsızlığı ve ifade özgürlüğündeki geriye gidişten duyulan 'aşırı endişe' vurgulandı. Gazetecilere, akademisyenlere ve insan hakları savunucularına karşı kısıtlamalara tepki gösterildi. **> DUYGU GÜVENÇ**
BRÜKSEL'DE 6'da

AB'YE 2 AY DAHA SABIR SONRA REFERANDUM

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'DAN AVRUPA BİRLİĞİ'NE RÛST: Yıl sonuna kadar sabredelim, ondan sonra millete gidelim

BATI ne diyor? 'İdam olmaz' diyor. Ey Batı, bu milletin kaderi sizin değil, bizim elimizle. **BİR** parlamentonun başkanı (AP Başkanı Schulz) "Yaptırım uygulayın" diyor. Şu terbiyesizle bak! Kimsin sen ya?

FIRILDAKLARINI BİLİYORUZ

SENİN her tarafın yaptırım olsa ne yazar. Türkiye'de birileriyle gevdiğin firıldakları biliyoruz. **KALKIP** da müzakereleri durdurmakla tehdit ediyor. Geç kaldınız, hemen kararınıza verin.

HEPSİNİN BAŞINI EZECEĞİZ

BEN de Cumhurbaşkanı olarak diyorum ki, yıl sonuna kadar sabredelim, sonra millete gidelim. **BU** tehditleri cevap olarak onların kullandığı ne kadar mace, adet, hain varmış hepsinin başını ezeceğiz.

HAŞAN AYIN HABERİ SAYFA 22'DE

BASBAKAN YILDIRIM: MİRALARIMIZ TERÖRİSTLERDEN TEMİZLENECEK, ÇOBANLARIMIZLA SENLENECEK

KOMŞUDAN DARBE

Yunan Mahkemesi, 15 Temmuz gecesi helikopter çalıp Yunanistan'a kaçan 8 FETÖ'cü askerin iadesini 'Türkiye'de adil yargılama yok' diye reddetti. Oysa Yunan Başbakan Çıpras, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a iade için söz vermişti. Türkiye çok sert tepki verdi: "Yunanistan darbecileri koruyan ülke konumuna düşmüştür. İlişkilerimizi gözden geçireceğiz."

YUNANİSTAN'DAN SIGINMA TALEBİ

15 Temmuz gecesi darbe girişimi başarısız oluncuk 4 yoldan, 2 binbaş, 2 astsubaydan oluşan 8 kişilik FETÖ'cü grup Sikorsky helikopter çalıp İstanbul'dan Yunanistan Dedeağaç'a kaçmıştı. Yunanistan'a kaçak gerekçesiyle hapse atılan FETÖ'cüler sığınma talep etmişti. Türkiye jetleriyle darbecilerin iadelerini isteyeceği.

27 OCAK 2017

'DARBECİ BARINDIRMAYIZ' SÖZÜ

KIRMIZI BÜLTEN ÇIKARILIYOR

Türk Dışişleri'nin kararı tepkisi çok sert oldu: "Karar siyasi. Darbecileri koruyup kollayan Yunanistan'ı protesto ediyoruz. İkili ilişkileri gözden geçireceğiz." Aynı dakikalarda İstanbul 12. Sulh Ceza, 8 dördüncü asker için gıyabi tutuklama kararı çıkardı. Darbeciler için kamusal bütün okulların konusuna human çalışma başlatıldı.